

Ukradena nevesta

Reimmichlova povest podomačena

2

Nekoliko razvedrila se je šele, ko je jel jeseni in pozimi poredni Makov Hanzej zahajati k Žnidarju; ta jo je s svojo dobro voljo in prijetnim marnjem razvedril in razveselil. Hanzej, ki je bil v Grabnjah za občinskega tajnika in obenem za občinskega gozdarja, je Leja ugajal ne le zaradi svoje večne dobre volje, ampak tudi zaradi svoje močnatosti. Sama ni vedela, kdaj se ji je srce otajalo, da se je zaljubila vanj in se ga oklenila z vso svojo ljubeznijo.

Nekega dne je prišel Hanzej čisto resen. Plaho jo je vprašal, ali bi hotela postati njegova žena. Tedaj je Leja zasula in se začela bridko jokati; odgovorila mu ni.

Odslej Hanzeja ni bilo več k Žnidarju, dokler Leje nekoč slučajno ni srečal na cesti; tedaj mu je rekla, da ga rada vzame, nikogar tako rada kakor njega, ali čakati bo moral — eno leto, dve leti; morda še delj. Nato je rekel Hanzej, da počaka, če treba, tudi deset let, če le upati sme, da bo kdaj njegova.

Ali Hanzeju ni bilo treba tako dolgo čakati. O sv. Jakubu se je Žnidar tretjič oženil in Leja doma ni več bila tako potrebna kakor doslej. Zdaj se je njej začelo z ženitvijo muditi in je Hanzeja nagajala. Ta ni bil dovolj pripravljen in bi bil ženitev rad vsaj še do jeseni odložil, ali Leja ga je nagovorila, da sta določila poroko že na tork po angelski nedelji. Na dnu srca je bil Hanzej presrečen, ko je videl, kako želi biti Leja čimprej z njim združena in zvezana.

II.

Tri dni pred poroko je šla Leja iz Grabenj skozi les v Bače k šivilji, da bi pomerila obleko. Prelep večer je bil. Po gorah je pihal mehek, topel jug. Senožeti so se še kopale v gorečem sončnem siju, belo so žarele domačije, raztresene po hribih, po nebesu pa so plavale ovčke-oblaki.

Kakor ta večer je bila lepa Leja. Ali obraz ji je bil nekam nemiren, ves drug kakor ta mirni večer. Tudi njen korak je pričal o tem notranjem nemiru; hip je hitela, hip je stala, potem je spet stopicljala počasi naprej.

Sredi gozda je bila kapelica. Tu je pokleknila, ali prav zbrati se in pobožno pomoliti ni mogla.

Ko je vstala in hotela dalje, je stopil nenadoma moški pred njo, da se je vsa prestrašila. Moški je bil velik in močen, lase je imel črne, prav take oči, nekoliko je škilil, črne brke je nosil na dolgo stegnjene, okoli usten pa se mu je pačil porogljiv nasmech.

»Tonč, ti?« je kriknilo dekle in se streslo. »Kaj delaš tu?«

»Jaz sem zmeraj tam, kjer je treba,« je dejal Urbančev Tonč z mrkim očesom in porogljivim smehom.

»Predan je pravil, da si šel na Kranjsko na jago — na gamse —«

»Kam neki! ... Ali misliš, da bom po Triglavu gamse lovil, ko pa moram doma na svojo kozo gledati, da mi ne uide... Hehehe, ravno prav sem prišel.«

»Kam?«

»Na poroko svoji nevesti! Pa ne pustim, da mi jo kdo drugi vzame.«

»Tvoja nevesta nisem in nikoli bila nisem,« je zasopihala Leja.

»Obljubila si mi, da ne vzameš nobenega drugega kakor mene.«

»Beseda ne velja. Dala sem ti jo iz strahu, ker drugače mogla nisem.«

»To je vseeno. Obljuba dela dolg.«

»Ne, tebe ne vzamem nikoli! ... Tega ne moreš zahtevati.«

»Še vesela si lahko, če te vzamem.«

Leja se je sesedla na bregu ob poti, z rokama si je zakrila obraz in se začela jokati kolikor od jeze,

toliko od bridkosti. S čudnim pogledom, v katerem si mogel razbirati ljubezen, bolest, jezo in neusmiljeno odločnost, se je oziral Tonč, ki je imel eno izmed najlepših kmetij v okolici, na dekle pred seboj.

Ceprav je bil šele kakih pet in trideset, šest in trideset let star, je že premarsikaj doživel. Med svetovno vojsko je bil v Galiciji, sedemnajstega leta je bil ranjen in ujet. Sprva je bil v Sibiriji, tu pa se je ruskemu komandantu uprl; zaradi tega so ga odgnali v Turkestan, kjer so ga vtaknili v ječo k raznim zločincem. Neke noči je tvegaj življenje in na neverjetno predrzen način ušel iz ječe. Bog ve, kaj vse je doživel, ko se je klatil po Perziji, Armeniji, Mali Aziji, Bolgariji in Romuniji, preden se je vrnil. V domači kraj je prišel prav tedaj, ko je bilo vojske konec. Ker so mu bili medtem starši umrli, je, ker je bil najstarejši, prevzel domačijo. Dvajsetega leta si je že vse pripravil za ženitev, toda nevesta mu je tik pred poroko umrla. Posihmal se ni brigal več ne za grunt ne za dom, gospodarstvo je pustil bratu in sestram, sam pa se je včasih po cele tedne potikal po hribih; zgodilo se je celo, da ga po več mesecev ni bilo na spregled, ne da bi bil kdo vedel, kod se klati; nazadnje pa se je le vedno spet prikazal doma.

Ko je spoznal Lejo, Žnidarjevo hčer, ga je prevzela taka strast, da jo je po vsej sili hotel dobiti za ženo. Nesrečen slučaj, ki ga je hudobno izkoristil, mu je dal tako oblast nad dekletom, da si ta ni vedela pomagati. Danes je hotel njeno upornost streti in doseči, da se Hanzeju odpove.

»Zakaj me ne maraš?« jo je vprašal, ko je jok utihnil. »Zakaj bi me ne vzela?«

»Ti si tak, da me je strah. Pomikaš se okoli kakor Kajn, ki je svojega brata Abela ubil,« mu je odgovorila.

»Živi duši nisem še kaj žalega storil, kvečjemu na vojski, ko sem moral streljati. Ali ti — ti mi nikar ne govori o Kajnu in o ubijanju, ti se sama primi za nos!«

Dekle se je vse streslo. Zaškripala je z zobmi in dejala:

»Nekaj mora vendarle biti, da divjaš tako brez miru okrog in da ne najdeš pokoja.«

»Povem ti, zakaj. Viš, doma nimam nikogar, ki bi ga mogel ljubiti. Če boš ti moja, bom ostal pri domu, zmeraj bom pri tebi, tedaj bom našel svoj mir.«

»Nikoli ne bom tvoja. Nikoli! Mrzim te.«

V Tončevih očeh se je zablistalo.

»Leja, če si pametna, govori drugače z menoj!« se je razjezil. Potem je nadaljeval mirneje: »Viš, nikjer ti ne more biti lepše kakor pri meni. Kar boš hotela, vse ti bom ustregel.«

»Nočem ničesar. Od tebe nočem ničesar. Pusti me, naj grem svojo pot!«

»Da, ali ne z drugim pred oltar.«

»Tega ni več mogoče spremeniti. S Hanzejem sva že na oklicih in v tork bo poroka.«

»Dokler pred oltarjem nista zvezana, še vedno lahko razdereš.«

»Ne bom razdirala, nikoli in ne! Hanzeja imam rada, vzela ga bom pa naj bo, kar bo!«

»Ali Hanzej te ne bo vzela, če mu povem, kaj si naredila.«

»Ti-i-i!« je zasopla Leja. »Ne smeš mu povedati, ti si mi sveto obljubil, da boš tiho.«

»Da — ali s tem pogojem, da boš samo moja. Če ti ne boš besede držala, je tudi jaz ne bom.«

»Tega ti nisem obljubila. Šla bom k Hanzeju pa mu bom sama vse povedala, kako je bilo.«

Tonč jo je pogledal, potem ji je zabrusil:

»Tako neumna ne boš, da bi se sama šla in očrnila. Hehehe, le povej mu, le, svojemu Hanzeju; tako se te bo ustrašil, da te še videti ne bo hotel več.«

»Hanzej me ima rad in bo meni prej verjel kakor tebi.«

(Dalje sledi)

Avtomobilske šale

Letos slavi avtomobilizem svojo 50 letnico. Z uvedbo avtomobilov so se pomnožile številne prometne nesreče, pomnožile so se pa tudi razne šale, katere so zares avtomobilske. Nekaj teh naj zabeležimo našim bralcem. — Neki šofer je provrnil mimoidočega potnika. Ko je ta padel, je zavpil: »Ali ne znate trobiti?« »Trobiti znam, toda voziti še ne znam dobro.« — Druga šala: Okoli leta 1900 je stopil v trgovino z avtomobili nek mlajši gospod in rekel trgovcu: »Pred mesecem dni sem kupil pri vas avto. Rekli ste, da mi boste dali za vsak zlomljeni del nov del.« »Mož beseda sem. Kaj manjka vašemu avtu?« »Nič; toda meni dajte zamenjati mojo zlomljeno nogo in moji ženi štiri izbite zobe.« — Iste ga leta je neki pariški šofer napravil to aprilsko šalo: namesto da bi dvignil levo roko, je dvignil desno in s tem povzročil veliko nesrečo. Povožil je tre pešce. Za to je dobil šest mesecev ječe. Še precej dobro se je zmazal! — Prvi taksi so bili v Parizu in Londonu leta 1913. V tistem času je šel v taksi neki gospod s svojo zaročenko. Zahteval je počasno vožnjo. In šofer mu je odgovoril: »Poznam take zadeve. Takšne mlade ljudi je treba voziti počasi.« — Prvi avtobusi so se pojavili v Londonu v prvem letu svetovne vojne. Ko si je starejši možakar kupil zdravilo, mu je rekel lekarnar: »Preden boste vzeli zdravilo, ga dobro pretresite.« »Ne bo treba; domov se peljem z avtobusom,« je odgovoril možakar.

6 kg težak novorojenček

Na neki kliniki v gornjeitalijanskem mestu Milano je žena delavca Nicola del Zenera rodila dečka, ki je tehtal 6 kg. Deček je popolnoma zdrav in razvit, silen pa je njegov tek. Strežnice so se morale smejeti, ko so se približale s povoj, namenjenimi za navadno razvitega novorojenčka, temu velikemu novorojenčku.